

Udgiftsnedgang, som har været konstateret i de sidste 4 Aar, beroede aldeles ikke paa Foranstaltninger fra Ministeriets Side, men udelukkende paa Prisnedgangen. Jeg begriber aldeles ikke, hvorledes en Finansminister kan fremkomme med en saadan Paastand, naar man Punkt for Punkt kan paavise, hvad det er for Foranstaltninger, der har medført den betydelige Udgiftsnedgang, som der er, rent bortset fra den Udgiftsnedgang, som er kommet gennem Prisnedgangen. Af saadanne Foranstaltninger skal jeg kun nævne de forandrede Arbejdstidsregler, Nedsættelsen af Konjunkturtillægget, de mangfoldige Spareforanstaltninger paa Trafiketaterne, den Omordning af Arbejdsløshedsunderstøttelseslovgivningen, som for Statskassen har sparet mange Millioner. At man har erstattet Tilskuddet til Boligbyggeriet med Boligfonden, har ligeledes spillet med ind her, for ikke at tale om de mange positive Nedsættelser paa Finansloven, som er foretaget Aar efter Aar, mest af alt i Samlingen 1922—23. Det er saa overordentlig store Besparelser, der er fremkommet gennem disse forskellige Foranstaltninger, jeg her har nævnt, at de Besparelser, der skyldes Prisnedgangen, langt fra kan naa op derimod. Naar det er Tilfældet, undrer det mig, at en Finansminister, som dog skulde have Overblik over disse Forhold, kan udtale sig paa den Maade, som den højtærede Finansminister gjorde.

Jeg skal saa slutte med nogle almindelige Bemærkninger foranlediget ved Indvendinger, der er gjort mod en Udtalelse, jeg fremkom med for nogle Dage siden.

Min Advarsel til Regeringen mod at forsøge paa at omforme Samfundet i Retning af den socialistiske Stat har givet Anledning til de allermærkeligste Misforstaaelser. Den højtærede Statsminister siger, at det betyder, at jeg ikke vil være med til at udvikle Samfundet videre, og det ærede Medlem Hr. Rode truer mig i en elegant Omskrivning af et Sted i Goethes Faust ligefrem med hans diaboliske Majestæt, idet han siger, at naar man først er kommet saa vidt, at man siger, at det, der er, er herligt og kan ikke blive bedre, saa tager Fanden en. Nej, jeg er foruden at være en gammel Politiker ogsaa en gammel Historiker, og jeg kender fuldt vel den Udviklings Lov, som gælder for hele Menneskeheden og for ethvert Menneskesamfund. Jeg ved, at denne Udvikling er ustandselig, og at den altid maa gaa for sig. Men jeg ved ogsaa, af hvad Art denne Udvikling maa være, naar den skal bære Holdbar-

hedens Præg. Den højtærede Socialminister, som er saa veltalende, og som i sine veltalende Foredrag siger saa mange gode Ting, der dog ikke altid staar i bedste Overensstemmelse med hans politiske Principper eller hans politiske Handlinger, sagde, at han var en varm Tilhænger af Evolution og en Modstander af Revolution, det vil sige, at den højtærede Socialminister var den jævne, naturlige Udviklings Mand. Det er ogsaa det, jeg er, og netop derfor advarede jeg Ministeriet mod ud fra det saare skrøbelige Magtgrundlag, som det hviler paa, at gøre Forsøg paa at føre os bort fra denne jævne naturlige Udvikling, som passer for vort Samfund, og som har sin historiske Begrundelse i Landets Fortid, og at begynde at reformere i store Spring henimod en socialistisk Samfundsordning. Jeg gentager det: Regeringen bør saa meget mindre forsøge derpaa, som dens Grundlag er saa saare skrøbeligt. Det bliver jo illustreret saa godt som hver eneste Dag, hvor skrøbeligt dette Grundlag er, og det er ogsaa blevet det under denne Finanslovbehandling. Jeg skal i saa Henseende erindre om det ærede Medlem Hr. Rodes Tale, som i øvrigt var saa særdeles velvillig overfor den højtærede Regering, og som ogsaa blev modtaget med megen Velvillie af den. Der siger det ærede Medlem Hr. Rode bl. a.: Skulde Regeringen beslutte sig til at føre en anden Politik — nemlig end den af det ærede Medlem Hr. Rode anbefalede — og gaa sine egne Veje, saa vil den selvfølgelig finde os som Modstandere. Det synes jeg dog er ganske haarde Kaar at foreskrive en Regering fra Ordføreren for det Parti, som danner Regeringens nødvendige parlamentariske Støtte her i Tinget, at saa snart Regeringen vil gaa sine egne Veje, har den dette Parti og disse Støtter imod sig. Det er de haardeste Vilkaar, jeg nogen Sinde har hørt blive foreskrevet en Regering af dens allierede... (Socialministeren [Borgbjerg]: Men hvis det nu er den fælles Vej?...). . . . som ikke er det socialistiske Partis egen Vej. I samme Retning gik den Bemærkning, jeg tillod mig at gøre om Naalestikkene. Jeg gentager det: en saa udpræget Mindretalsregering har ingen Ret til at spille Formynder for Befolkningen ved at ændre de hævdvundne Former for noget saadant som Rigsdagens Aabning, Former, der fuldt ud stemmer ikke alene med vore Traditioner, men ogsaa med vor Forfatning. Jeg skal her i Parentes bemærke, at den højtærede Statsminister gjorde sig